

Foto: Miroslav Varga

Ještě jednou odpady

Ukazuje se, že stále jsou ohledně režimu odpadů ve městě nejasnosti. Princip třídění do malých kontejnerů je, zdá se, srozumitelný. Dovoluji si však připomenout třídění papíru. Přímo v Rožmberku nad Vltavou přednostně využívejte velký kontejner na papír. Malý kontejner na papír může být klidně prázdný. Připomínám: rozebírejte velké krabice, ať nevozíme vzduch. To je asi největší nešvar, který byl zaregistrován. Novinkou ve sběru elektroodpadu je, že jsme se přihlásili do programu „Recyklujte s hasiči“. Na Přízeří

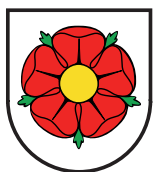
již máme a v Rožmberku nad Vltavou bude do 14 dnů plechová garáž, do které bude průběžně ukládán elektroodpad a následně odvážen svozovou firmou. Dokonce za malou odměnu pro město. Příjem elektroodpadu od občanů bude zajištěn vždy první středu v měsíci mezi 14.00-16.00 hod. Definitivní řešení nemáme pro ukládání rostlinného bioodpadu. Ukládání na „kompost“ za úpravnou vody v Rožmberku a za čistírnou odpadních vod na Přízeří není zcela v souladu s odpovídající přísnou legislativou. Vybudovat vyhovující skládku rostlinného odpadu bude větší investicí, ale do budoucna se jí nevyhneme, pokud nenajdeme partnera, který by od nás tento materiál odebíral.

...a ještě jednou komunikace občana s městem

Stále se setkávám s tím, že se ke mně dostávají zprostředkovaně informace, že město nevyhovělo někomu v jeho žádosti o něco. Obvykle řeším věci operativně okamžitě. Pokud se řešení protahuje, existuje pro to reálný důvod a účastníci jednání tento důvod znají. Nicméně, může nastat nedorozumění nebo chyba v komunikaci, vždy je třeba zavolat nebo

osobně přijít a problém se vyřeší. Bohužel se setkávám i se záměrným šířením nepravdivých informací o chodu města, ale i zde je stejné řešení – nebojte se zavolat nebo osobně přijít a zeptat se.

Mgr. Bohuslav Čtveráček

Soubor usnesení z jednání zastupitelstva Města Rožmberk nad Vltavou konaného ze dne 20. 10. 2022

Usnesení č. 2022/1/1

Zastupitelstvo Města Rožmberk nad Vltavou

I. schvaluje:

zapisovatele zápisu Mgr. Danielu Fröstlovou

II. schvaluje:

ověřovatele zápisu Ing. Veroniku Krotkou a paní Lenku Tomkovou

III. schvaluje:

program jednání

Bod č. 1 | Rozpočtové opatření č. 10/2022

Zastupitelstvo Města Rožmberk nad Vltavou
bere na vědomí

rozpočtové opatření č. 10/2022 v částkách:

Příjmy: 805 000 Kč

Výdaje: 159 194 Kč

Financování: - 645 806 Kč

Na začátku ustavujícího jednání zastupitelstva složili slib zbylí členové v pořadí Mgr. Bohuslav Čtveráček, Ing. Veronika Krotká, paní Lenka Tomková a pan Marek Kukolík (viz fotografie). Snížil se tedy počet členů zastupitelstva pod 5 (neboť všichni kandidáti sdružení ROŽMBERK PLUS rezignovali), takže byla zároveň naplněna podmínka pro konání nových voleb podle ustanovení § 58 odst. 1 písm. B) zákona č. 491/2001 Sb.

Obecná pravidla a pravomoci fungování tohoto zastupitelstva

- I v tomto čtyřčlenném složení zastupitelstvo nadále zůstává nejvyšším orgánem obce
- Zasedání zastupitelstva se konají a je možné přijímat usnesení, byť rozhodovací pravomoc je omezena § 90 zákona o obcích
- Zastupitelstvo přijímá rozpočtová opatření a stanovuje pravidla rozpočtového provizoria
- V čele obce je nadále dosavadní starosta Mgr. Čtveráček a místostarostka Mgr. Fröstlová
- Mgr. Fröstlová není zastupitelkou, ale může se zasedání účastnit, nicméně nemůže hlasovat
- Řadoví zastupitelé Ing. Krotká, paní Lenka Tomková a pan Kukolík vykonávají svůj mandát zdarma. Odměna náleží pouze starostovi a místostarostce.

Dosavadní starosta musí co nejdříve o vzniklé situaci informovat krajský úřad. Ten přezkoumá platnost podaných rezignací a následně celou věc předá Ministerstvu vnitra, které zajistí vyhlášení nových voleb v obci. Předpokládaný termín konání nových voleb cca březen roku 2023.

Doporučený postup je rozhodování zastupitelstva jako celku především o provozních věcech a o záležitostech, které nesou žádný odklad, tj. tam, kde by nečinnost mohla obci způsobit např. újmu. V ostatním případě je na místě zdrženlivost a zvážení, zda danou věc neodložit až do doby konání nových voleb.

V případě potřeby či jakýchkoli dotazů se na nás zastupitele, neváhejte obrátit.

Ing. Veronika Krotká

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

V neděli 27.11.2022
na náměstí v Rožmberku nad Vltavou

15-17 HOD - jarmark

- vánoční dílnička pro děti
- Ježíškova pošta
- opékání špekáčků
- teplý nápoj a něco na zub pro místní
zdarma v LAR Café

17 HOD - společné rozsvícení vánočního stromu

V zasedací místnosti městského úřadu je neustále živo

Na konci měsíce září se v zasedací místnosti městského úřadu konalo veřejné projednání návrhu územního plánu Rožmberk nad Vltavou spojené s odborným výkladem projektanta Ing. Šímy a dále pana Ing. arch. Bočka včetně zástupců dotčeného orgánu životního prostředí. Celá dokumentace byla občanům k dispozici na webových stránkách obce a každý mohl do 7 dnů ode dne veřejného projednání uplatnit své připomínky a námítky včetně odůvodnění. Hojná účast potvrdila, že Vám občanům, není územní plán města lhostejný a to je velmi dobře. Děkujeme.

V říjnu se na stejném místě konala přednáška od Ženi, která je pro mne tzv. vedoucí ukrajinských maminek ze zámku. Přednáška byla velmi zajímavá, dozvěděli jsme se mnoho o jejím rodném městě Malyn a životě tam. Žeňa si pro nás zároveň připravila krátkou prezentaci, která byla také zveřejněna na facebookovém profilu města. Prezentace fotografií názorně ukázala stav města před a v průběhu války. Dále přicestování maminek s dětmi z Ukrajiny do České republiky. Fotografie byly pořízeny i z dětského tábora, který se pro ukrajinské děti pořádal u nás na zámku, další fotografie zachycovaly místa v naší obci, popř. naše společné akce, jako byl úklid okolí hradu.

Ing. Veronika Krotká

Foto: Ing. Veronika Krotká

Foto: Ing. Veronika Krotká

Hrdinové všedních dní

Ne každý má rád svou práci. Ještě méně lidí může říci, že zaměstnání je jim koníčkem. Mezi tyto šťastlivce se řadí rožmberský rodák Jiří Kronika. Již více než třicet let je jeho kanceláří les. Co to obnáší? „Dřinu, dřinu, dřinu.“ jak říká sám pan Kronika. Těžba dřeva, stavba posedů, oprava obor, příkrmování lesní zvěře, pomoc při honech, které udržují stav zvěře v rovnováze, vyhánění srnčat během senoseče,... Práce se odvíjí především od ročního období. K lásce k přírodě byl pan Kronika vychováván odmalička svým tatínkem. Děkujeme, že pečujete o přírodu, která je nám všem domovem!

Bc. Jana Adamko

Foto: Facebook Agrowald

Okénko do naší historie

Při čtení příspěvku o Šibenici od pana architekta Havlici a pana ředitele Kováře jsem si vzpomněla na rodinnou sbírku paní Elfridy Krabatschové. A k tomuto tématu jsem našla ve vypůjčené knize „750 Jahre Rosenberg“ nádhernou dobovou fotografii vstupní brány do Rožmberka, která byla na trase vedoucí právě k šibenici.

Ing. Veronika Krotká

Foto: Portrét z knihy „750 Jahre Rosenberg“

Město Rožmberk nad Vltavou přeje všem listopadovým oslavencům hodně zdraví, štěstí, radosti do dalších spokojených a krásných let.

Adamko Benjamin
Adamko Zdeněk
Bušovská Eva
Fišerová Dagmar
Chaloupková Hedvika

Chaloupková Štěpánka
Jankto Rudolf
Kebhart Miloslav
Kočková Monika
Kuthan Vlastimil ml.

Kutil Miroslav
Likler Martin
Majštiník Miroslav
Mizera Robert
Novák Václav

Nováková Regina
Panioglo Victor
Pech Miloš
Sojková Karolína
Sosnová Monika

Šístková Marta
Tomka Jaroslav
Tomka Pavel
Tomka Tomáš
Valiček Jáchym

Hrdelní právo a šibenice v Rožmberku nad Vltavou

Jednou z významných, přesto nepříliš známých památek Rožmberka nad Vltavou jsou pozůstatky šibenice, které se v roce 2022 po zásluze dočkaly oficiální památkové ochrany. Bývalé popraviště najdeme na Šibeničním vrchu nad silnicí do Vyššího Brodu. Zatímco na rožmberském hradě si každoročně tisíce návštěvníků prohlédnou nově vytvořenou expozici s mučícími nástroji, tady se v ústraní skrývá autentický svědek právních dějin.

Kdy byla šibenice postavena a jak dlouho sloužila, nevíme. Není ani známo, kolik zločinců zde bylo popraveno. Obecně lze říci, že město Rožmberk získalo už roku 1362 důležitá práva, odvozená od právních zvyklostí královského města Písku. Zdejší soudem byla městská rada, a pokud účastník sporu nebyl spokojen s rozsudkem, mohl se odvolat k radě do Českého Krumlova a poté přímo k vrchnosti, pánům z Rožmberka.

Představitelé města disponovali rovněž hrdelním právem, to znamená, že odsouzeného delikventa mohli poslat na smrt. Protože však Rožmberští s největší pravděpodobností neměli vlastního kata, museli si ho v případě potřeby půjčovat, což bylo velice drahé. Finančně náročný býval i samotný proces, věznění zločince a také různé rituály, které se k popravě vztahovaly. Například při stavbě nebo opravách šibenice jakožto „nečistého“ objektu museli společně pracovat všichni místní řemeslníci, i když šlo třeba jen o výměnu jednoho trámu, aby si pak na nikoho nemohli ukazovat, že právě on si pošpinil pověst. A všem se za takovou práci zaplatilo. Popravám se tedy městské rady spíše vyhýbaly z ekonomických důvodů a během novověku potom stále více i díky narůstajícímu právnímu povědomí a víře v možnost nápravy delikventa.

Nepřímým dokladem o výkonu hrdelního práva může být samotný název Šibeničního vrchu, zaznamenaný poprvé roku 1494 v mírně zkomolené pravopisné podobě „Galmgperig“ (z německého Galgenberg). Zatím se ale podařilo najít pouze dva konkrétní historické případy poprav provedených v Rožmberku. Roku 1594 byl „na Rožmberce sťat“ jakýsi zloděj jménem Letaur, víc o něm nevíme. Začátkem roku 1628 městský soudní tribunál rozhodl o trestu stětím pro jistého Michala

Současná podoba rožmberské šibenice; Foto: D. Kovář

z nedaleké vsi Svatomírova, který odporoval rychtáři a dokonce jej uhodil. Radní se přitom odvolali na odstavec N 17 tehdy platného městského zákoníku, podle jehož ustanovení „žádný rychtáři a právu mocí odpírati, ani na právu mocí sahati nemá. Kdožby se toho dopustil, a to by naň usvědčeno bylo, za odbojníka práva souzen bude, kteréhožto pokuta jest hrdla stracení“. Letaurova a Michalova poprava se však nejspíše neodehrála na Šibeničním vrchu. Dobová trestní praxe totiž rozlišovala místa, kde byli odsouzenci věšeni, od míst, kde docházelo ke stínání hlavy – tzv. stínadla. Popravy mečem většinou probíhaly blíže k městu, před některou z městských bran, a tak to mohlo být i v Rožmberku.

Popravu oběšením zde tedy přímo doloženo nemáme, alespoň ne písemnými prameny. Vlastně jediným hmatatelným dokladem jsou zbytky staré šibenice, u níž by jedině odborný výzkum mohl potvrdit, zda se tady v minulosti nějaká exekuce uskutečnila. Oběšenci totiž bývali pro výstrahu ponecháváni na provaze až do tělesného rozpadu, načež kat nebo pohodný obvykle jejich pozůstatky zakopal přímo vedle popraviště. Právě kvůli odstrašujícímu účinku se šibenice stavěly na zdaleka viditelných místech, nejlépe nad frekventovanou silnicí. Tomu přesně odpovídá situace v Rožmberku – Šibeniční vrch je dobře vidět od hradu, z údolí i ze samotného města, a po

jeho úbočí stoupá dnešní vedlejší, ale původně hlavní trasa k Vyššímu Brodu. Ačkoli se popravy konaly jen velice zřídka, na vrcholu se po staletí tyčila šibenice jako varovný prst, upozorňující všechny příchozí, že ve městě vládne spravedlnost. Ostatně slovo „spravedlnost“ se vedle jeho abstraktního významu, jak ho známe dnes, používalo zcela konkrétně i pro označení šibenice.

Je příznačné, že po roce 1628 už žádné doklady o hrdelních trestech v Rožmberku nenacházíme, přestože formálně si městská rada udržela právo trestat smrtí až do roku 1765, kdy bylo plošně odebráno všem menším městům. Písemná agenda sice přibývá, ale případy těžších zločinů už rožmberští radní přenechávali vyšším soudním instancím, kde pracovali právně vzdělaní odborníci. Řešila je vrchnost a pražský apelační soud.

Popraviště u Rožmberka nad Vltavou je cenné jako doklad o historii trestního soudnictví a je především výjimečné svým zachováním. V jižních Čechách se sice nacházelo nejméně 55 měst a městeček obdařených hrdelním právem, ale zbytky šibenic najdeme málokde – základové zdivo se dochovalo u Blatné, u Chvalšín a nejlépe právě u Rožmberka. Z okolních míst měl právo popravovat například i Vyšší Brod, Horní Planá, Frymburk, pravděpodobně Hořice na Šumavě, Horní a Dolní Dvořiště, Rožmitál na Šumavě, Benešov nad Černou, Kaplice, Přídolí, Chvalšiny a samozřejmě Český Krumlov. Stopy po tamních šibenicích ovšem již dávno zmizely.

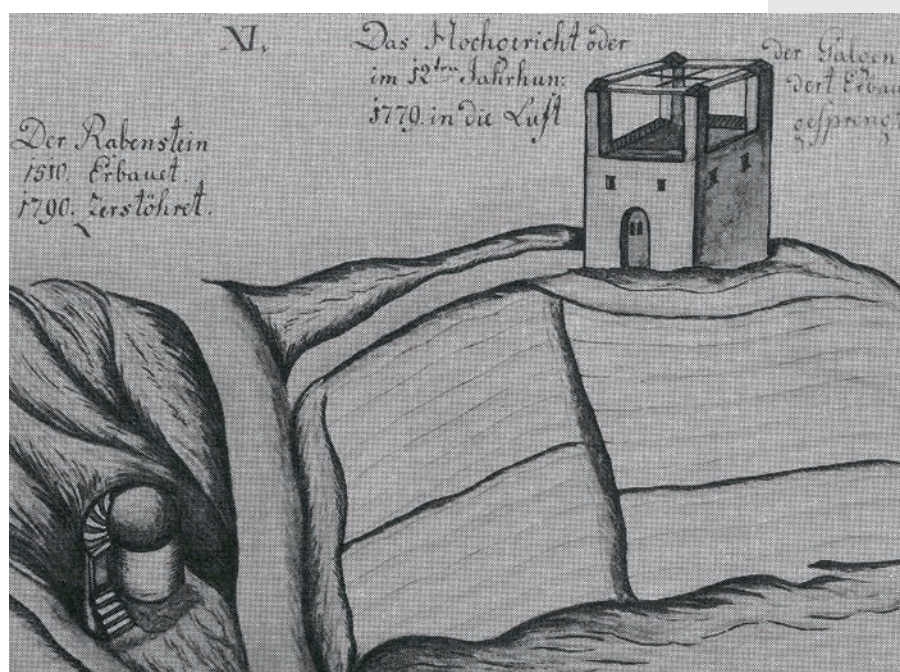
V době, kdy rožmberská šibenice sloužila svému účelu, byla její konstrukce bezpochyby zdaleka viditelnou krajinnou dominantou, stojící na táhlém výběžku zcela odlesněného návrší. Ještě na mapách stabilního katastru z první třetiny 19. století je návrší označené jako Galgenberg pokryto mozaikou malých políček a luk. Poloha šibenice, jejíž pozůstatky byly tehdy jistě ještě dobře zachované, zde však již vyznačena není. Během 20. století pak bývalé popraviště a jeho okolí pohltit les, který celé návrší pokrývá až do současnosti. Díky ochraně lesního porostu se pozůstatky šibenice dochovaly až dodnes ve vzácně autentickém stavu. Horní dřevěná část již podlehla zubu času, tomu ale lépe odolala spodní zděná konstrukce šibenice. Částečně destruované zdivo má téměř čtvercový půdorys o délce strany necelých šest metrů. Vybudováno je ze středně velkých lomových kamenů, pouze nároží jsou zpevněna většími kvádry. Dnes jsou pozůstatky šibenice dochovány do výše přibližně 130 cm, objem destrukce ležící při patě zdíva ale naznačuje, že zděná konstrukce původně dosahovala značné výše. Horní nedochovaná část přitom mohla být vybudována buď kompletně ze dřeva,

nebo byla tvořena zděnými nárožními pilíři nesoucími příčná břevna, na nichž byly uvázány oprátky. Chybějící úsek zdíva uprostřed jižní strany zděné části dovoluje předpokládat existenci vstupu do interiéru objektu.

Na základě zachovaných pozůstatků lze šibenici u Rožmberka nad Vltavou přiřadit k tzv. studničnímu typu popraviště, který v 17. a 18. století patřil ke stavebně náročnějším typům objektů svého druhu. Tyto šibenice byly tvořeny uzavřenou zděnou základnou nesoucí vyvýšenou, zpravidla dřevěnou, trámovou konstrukci určenou k výkonu exekuce. Spodní zděná část bývala opatřena uzamykatelnými dveřmi a sloužila k ukládání potřeb kata, který patrně působil v některém větším městě a do Rožmberka přicházel pouze za účelem vykonání exekuce. Rožmberské popraviště vyniká vysokou mírou autenticity, neboť v minulosti, díky své odlehlé poloze, uniklo nežádoucím zásahům, např. záměrnému rozebírání, nevhodné rekonstrukci či výkopovým pracím. Polozapomenutá památka však byla po dlouhý čas vystavena přirozeným destrukčním procesům, což se negativně podepsalo na jejím současném neuspokojivém stavebně-technickém stavu. Zvětralá malta již téměř neplní svoji funkci a dochované konstrukce vykazují statické poruchy. Celá plocha popraviště je zároveň porostlá náletovou vegetací, která tuto cennou památku skrývá před očima návštěvníků. Věřme, že prohlášení nemovitou kulturní památkou povede k citlivé památkové obnově celého areálu, která rožmberskou šibenici přiřadí k oblíbeným turistickým cílům.

Mgr. Jiří Havlice, archeolog, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích

PhDr. Daniel Kovář, ředitel Státního okresního archivu v Českých Budějovicích

Historické vyobrazení šibenice studničního typu z roku 1770; Foto: archiv autorů článku

Rožmberáček

Po letní pauze jsou zpět pravidelná setkávání Rožmberáčku! S Eliškou Tomkovou připravujeme pravidelné čtvrtěční programy a podílíme se na pořádání městských kulturních akcí. Pokud máte nějaké nápady, připomínky nebo se chcete aktivně podílet na pořádání aktivit (nejen) pro děti, neváhejte se na nás obrátit. Budeme rády za zpětnou vazbu.

Drakiáda

Podzim je tu a s ním počasí na draka! V obchodech se to pestřími létacími krasavci za pár korun jen hemží. My jsme si ale v Rožmberáčku udělali raději jedno hezké odpoledne plné barev a smíchu a výsledkem byli ti nejhezčí draci – dětmi malovaní a zdobení.

V neděli 23. října 2022 odpoledne se na rožmberském vrchu „Kuderáku“ slétli draci ze širokého okolí. Slunce hřálo z posledních podzimních sil a vítr...nevál. Dospělí lehce s obava-

mi sledovali vlajku na hradní věži, která se téměř ani nehla. Drakiáda bez větru? Tak to půjdeme asi domů... Pokud by to byla akce dospělých, tak by to tak asi dopadlo. Ale děti se tak snadno nevzdávají! A tak běhaly a běhaly, ono se to občas povedlo a nějaký drak se vznesl. To pak bylo radosti! Na kopci jsme nakonec strávili více než dvě hodiny, po kterých jsme se všichni unaveně ale šťastně rozloučili.

Bc. Jana Adamko

Foto: Ing. Veronika Kroká

Foto: Ing. Veronika Kroká

Tvoř, hraj si a VYHRAJ | K 11. listopadu se váže řada tradic, pranostik a zvyků. Namaluj či vyrob cokoli, co souvisí se svátkem sv. Martina a přines to ukázat do 31. října 2022 na Městský úřad v Rožmberku nad Vltavou nebo na pravidelné čtvrtěční setkání Rožmberáčku. Tři vybraní budou odměněni!